

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 802/2011 cu privire la instituirea Inspecției Sociale

În temeiul Legii asistenței sociale nr. 547/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42-44, art. 249), cu modificările ulterioare, al Legii cu privire la ajutorul social nr. 133/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările ulterioare, al Legii cu privire la serviciile sociale nr. 123/2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 541), cu modificările ulterioare, și al Legii nr. 219/2021 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 325-333, art. 500), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 802/2011 cu privire la instituirea Inspecției Sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 187-191, art. 881), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) În hotărâre:

a) în denumire, cuvintele „instituirea Inspecției Sociale” se substituie cu cuvintele „organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat”;

b) la punctul 1, textul „Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Muncii și Protecției Sociale”;

c) se completează cu punctele 1¹ și 1² cu următorul cuprins:

„1¹. Inspectoratul Social de Stat este succesorul de drepturi al Inspecției Sociale.

1². Inspectoratul Social de Stat exercită controlul de stat pe întreg teritoriul Republicii Moldova.”;

d) la punctele 2, 3 și 4, cuvintele „Inspecției Sociale” se substituie cu cuvintele „Inspectoratului Social de Stat”;

e) se completează cu punctul 5 cu următorul cuprins:

„5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Muncii și Protecției Sociale.”

2. Anexele nr. 1 și nr. 2 vor avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. 802
din 28 octombrie 2011

REGULAMENT

privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește modul de organizare și funcționare, statutul, misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile, drepturile și obligațiile Inspectoratului Social de Stat (în continuare – *Inspectorat*).

2. Inspectoratul este autoritate a administrației publice din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, cu sediul în municipiul Chișinău.

3. Inspectoratul are statut de persoană juridică, dispune de ștampilă, precum și de conturi trezoreriale.

4. Inspectoratul își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu legile în vigoare, cu decretele Președintelui Republicii Moldova, cu hotărârile Parlamentului, ordonanțele, hotărârile și dispozițiile Guvernului, cu alte acte normative, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu ordinele ministrului muncii și protecției sociale, precum și cu prevederile prezentului Regulament.

Capitolul II

MISIUNEA, DOMENIILE, FUNCȚIILE, ATRIBUȚIILE, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE INSPECTORATULUI

5. Inspectoratul are misiunea de a exercita controlul de stat al aplicării unitare și al respectării reglementărilor de stabilire și acordare a dreptului la asistență socială.

6. Domeniile de control ale Inspectoratului sunt:

- 1) stabilirea dreptului și acordarea serviciilor sociale;
- 2) stabilirea dreptului și acordarea prestațiilor de asistență socială după cum urmează:

a) ajutorului social și ajutorul pentru perioada rece a anului, conform Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social și Hotărârii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social;

b) compensației pentru serviciile de transport persoanelor cu dizabilități, conform Hotărârii nr. 1413/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport, precum și eliberarea de către structurile teritoriale de asistență socială a documentelor care confirmă dreptul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm³ inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Hotărârii nr. 474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială;

c) compensației pentru achitarea facturilor la energie, conform prevederilor Legii nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice și Hotărârii Guvernului nr. 704/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie;

d) indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 132/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri;

e) indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesionistă și casă de copii de tip familial, conform prevederilor Hotărârii nr. 1278/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la tipurile, cuantumul și condițiile specifice de acordare a indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesionistă și casă de copii de tip familial, modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului;

f) indemnizației zilnice pentru copii, conform prevederilor Hotărârii nr. 378/2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii.

7. Sunt supuse controlului următoarele entități:

1) autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniile specificate la pct. 6;

2) persoanele fizice și juridice cu atribuții și responsabilități în domeniul asistenței sociale;

3) prestatorii de servicii sociale, publici și privați.

8. Funcțiile de bază ale Inspectoratului sunt:

1) exercitarea controlului asupra respectării reglementărilor legislației în domeniul stabilirii dreptului și acordării prestațiilor de asistență socială și a serviciilor sociale;

2) comunicarea și informarea publicului asupra misiunii, importanței, priorităților măsurilor specifice și rezultatelor activității Inspectoratului;

3) reprezentarea intereselor în instanțele judecătorești, în relațiile cu organismele similare din străinătate și cu alte instituții publice și organizații interne și internaționale din domeniul său de activitate;

4) evaluarea și monitorizarea impactului activității de control a Inspectoratului asupra entităților supuse controlului de stat în domeniul asistenței sociale.

9. Atribuțiile Inspectoratului

Inspectoratul are următoarele atribuții:

1) pentru îndeplinirea funcției de control:

a) asigură exercitarea controlului asupra implementării prevederilor actelor normative referitoare la stabilirea dreptului și la acordarea prestațiilor de asistență socială și a serviciilor sociale de către prestatorii de servicii sociale, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare;

b) constată contravenții în partea ce ține de implementarea prevederilor legale ce reglementează stabilirea dreptului și acordarea prestațiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

c) întocmește, în condițiile legii, procese-verbale cu privire la contravenție, și trimite, după caz, dosarul instanței de judecată sau altui organ spre examinare;

d) elaborează rapoartele scrise în care se consemnează constatările misiunii de control efectuate, recomandările de îmbunătățire a activității, precum și perioada în care abaterile constatate urmează a fi remediate;

e) dispune măsuri autorităților administrației publice care au stabilit drepturile la acordarea prestațiilor de asistență socială și la prestarea serviciilor sociale, reevaluarea cazurilor și a dosarelor beneficiarilor, după caz, iar în situația în care există suspiciuni de fraudă, abuz și neglijență, sesizează organele de ocrotire a normelor de drept competente;

f) dispune entităților controlate luarea măsurilor legale pentru remedierea deficiențelor constatate, identifică răspunderea juridică a persoanelor vinovate și sesizează organele de ocrotire a normelor de drept competente, după caz;

g) propune, în condițiile legii, suspendarea ori retragerea acreditării serviciului social;

2) pentru îndeplinirea funcției de informare și comunicare:

a) asigură comunicarea cu autoritățile publice centrale și locale și cu persoanele fizice sau prestatorii de servicii sociale;

b) elaborează strategia de comunicare internă și externă privind activitățile

specifice Inspectoratului;

c) comunică entităților rezultatele controlului pentru luarea măsurilor dispuse;

d) transmite spre aprobare Ministrului Muncii și Protecției Sociale raportul anual de activitate și îl publică pe pagina web a Inspectoratului Social de Stat;

e) realizează, în caz de necesitate, conform legislației, schimbul de informații cu alte autorități publice centrale și locale, cu alte instituții naționale și internaționale cu atribuții în domeniu sau, după caz, cu reprezentanți ai societății civile, în vederea creșterii eficienței și eficacității activității de inspecție;

f) desfășoară orice alte activități care contribuie la promovarea imaginii instituției;

3) pentru îndeplinirea funcției de reprezentare:

a) asigură reprezentarea pe plan intern și extern în domeniul său de activitate;

b) participă, în limitele posibilităților, la implementarea unor proiecte naționale sau internaționale în domeniul său de competență, conform legislației;

c) asigură apărarea și reprezentarea intereselor proprii în instanțele de contencios administrativ și în alte instanțe judecătorești competente, potrivit legii;

d) reprezintă și, după caz, își apără interesele patrimoniale în relațiile cu terții;

4) pentru îndeplinirea funcției de evaluare și monitorizare:

a) elaborează procedurile operaționale și instrucțiunile de lucru necesare desfășurării activității de evaluare și monitorizare, precum și propunerile de modificări și completări legislative rezultate din activitatea de evaluare în domeniul de competență al Inspectoratului;

b) verifică respectarea și implementarea de către entitățile în care a fost efectuat controlul de stat în domeniul asistenței sociale, a recomandărilor și a măsurilor dispuse în rapoartele misiunilor de control;

c) monitorizează procesul de examinare a sesizărilor remise organelor de urmărire penală competente;

d) efectuează analize de risc și elaborează registrul riscurilor în scopul eficientizării activității de control social de stat.

10. Drepturile Inspectoratului

Inspectoratul este în drept:

1) să solicite și să primească, în condițiile legii și în limitele competenței, de la autoritățile publice centrale și locale, de la persoanele juridice și fizice documentele și informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale;

2) să aibă acces liber, în condițiile legii, la dosarele solicitanților și beneficiarilor de prestații de asistență socială și servicii sociale, în sediul direcțiilor/secțiilor asistență socială și protecție a familiei, precum și în sediul altor prestatori de servicii sociale publici sau privați;

3) să aibă acces liber, în condițiile legii, la domiciliul solicitanților/beneficiarilor de prestații de asistență socială și servicii sociale, precum și în sediul prestatorilor de servicii sociale;

4) să aibă acces la bazele de date informaționale, conform legislației și în limitele competenței;

5) să întocmească procese-verbale cu privire la contravenții în condițiile legii și să le remită spre examinare în fond instanței de judecată competente;

6) să înainteze, după caz, propuneri de îmbunătățire a cadrului normativ din domeniile supuse Inspectoratului;

7) să încheie acorduri de colaborare cu alte autorități publice centrale și locale, cu alte instituții naționale și internaționale cu atribuții în domeniu sau, după caz, cu reprezentanți ai societății civile, în vederea creșterii eficienței și eficacității controlului social de stat.

11. Obligațiile Inspectoratului

Inspectoratul este obligat:

1) să efectueze imparțial, obiectiv și calitativ inspectarea în domeniile sale de competență, bazată doar pe prevederile legislației în vigoare;

2) să păstreze, conform legislației, confidențialitatea, discreția profesională și regulile deontologice ale funcției publice;

3) să înștiințeze conform legislației, autoritățile și instituțiile competente dacă, în perioada derulării misiunii de control, constată abateri;

4) să respecte normele actelor legislative și normative, precum și cele prevăzute de prezentul Regulament.

Capitolul III ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INSPECTORATULUI

12. Personalul Inspectoratului se formează din:

1) inspectori și alți specialiști care sunt funcționari publici;

2) personal tehnic.

13. Inspectoratul este condus de directorul Inspectoratului.

14. Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului Inspectoratului se face de către ministrul muncii și protecției sociale, în condițiile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

15. Directorul Inspectoratului are următoarele atribuții:

1) conduce Inspectoratul, este responsabil de realizarea de către Inspectorat a obiectivelor anuale privind controlul de stat în domeniul asistenței sociale, de îndeplinirea corespunzătoare a funcțiilor atribuite conform prezentului

Regulament;

2) aprobă planul anual de activitate al Inspectoratului și planurile anuale de activitate ale subdiviziunilor Inspectoratului;

3) prezintă ministrului muncii și protecției sociale raportul anual de activitate pentru aprobare;

4) prezintă ministerului muncii și protecției sociale propuneri de modificare a actelor normative necesare realizării misiunii Inspectoratului, precum și propuneri de îmbunătățire a cadrului normativ în domeniul asistenței sociale;

5) delimitează sarcinile, atribuțiile principale și stabilește responsabilitățile conducătorilor subdiviziunilor interioare ale Inspectoratului;

6) aprobă regulamentul intern de activitate al Inspectoratului, regulamentele subdiviziunilor și fișele postului ale personalului din cadrul Inspectoratului, coordonează și controlează activitatea acestora;

7) numește, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din cadrul Inspectoratului, în condițiile Legii nr. 158/ 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și, respectiv, angajează și eliberează din funcție personal tehnic al Inspectoratului în condițiile legislației muncii;

8) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare în condițiile legii;

9) aprobă planul de formare continuă a personalului Inspectoratului și asigură realizarea acestuia;

10) stabilește, organizează și coordonează activitatea de inspecție la nivel național;

11) aprobă metodologia, procedurile de inspecție socială, instrucțiunile, manualele operaționale și ghidurile specifice activității de control în domeniile de competență;

12) aprobă componența și repartizarea echipelor de inspectori care realizează activitatea de control în domeniile de competență;

13) aprobă desfășurarea misiunilor de inspecție în conformitate cu planul anual de control al Inspectoratului și al subdiviziunilor sale interne;

14) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;

15) asigură organizarea activităților aferente elaborării, executării și raportării bugetului Inspectoratului, în conformitate cu competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014;

16) organizează și implementează control financiar public intern;

17) coordonează elaborarea și prezintă Ministerului Muncii și Protecției Sociale spre aprobare proiectul de buget anual al Inspectoratului;

18) asigură respectarea prevederilor legale privind procedura de achiziții publice în cadrul Inspectoratului;

19) reprezintă Inspectoratul în relațiile cu autoritățile publice, cu organizațiile și instituțiile naționale și internaționale, cu instanțele judecătorești, cu băncile, cu persoanele fizice și cu alte persoane juridice;

20) asigură promovarea imaginii Inspectoratului și dezvoltă relații de colaborare cu instituții similare din țară și din străinătate, în limitele prevăzute de lege;

21) în exercitarea atribuțiilor sale, directorul Inspectoratului emite ordine, indicații și dispoziții în condițiile legii.

16. În situația în care directorul Inspectoratului nu poate să exercite temporar atribuțiile, acestea sunt exercitate de o persoană numită prin decizia directorului. Prin actul de delegare se vor preciza limitele și condițiile de delegare a atribuțiilor de conducere a persoanei numite în lipsa temporară a directorului.

17. Inspectorul este funcționar public angajat în condițiile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care îndeplinește atribuțiile de control, evaluare, monitorizare, investigare, în scopul identificării cazurilor de încălcări grave în aplicarea corectă și unitară a legislației în domeniul asistenței sociale, care au cauzat lezarea drepturilor beneficiarilor, abuz, coliziune, neglijență și prejudicii financiare.

18. Atribuțiile funcționarilor Inspectoratului se stabilesc prin fișa postului, aprobată de directorul Inspectoratului.

19. Salarizarea personalului Inspectoratului se efectuează conform legislației în vigoare.

20. În exercitarea atribuțiilor legale inspectorii beneficiază de protecție conform legislației.

21. Inspectorii au competența de control pe întreg teritoriul țării.

22. În caz de nerespectare a obligațiilor prevăzute, inspectorii poartă răspundere disciplinară, contravențională, penală sau civilă, conform legislației.

23. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, inspectorul va purta legitimație și insignă cu însemnele specifice Inspectoratului, ale căror modele se aprobă prin ordinul ministrului muncii și protecției sociale, la propunerea directorului Inspectoratului.

24. Nu se permite obstrucționarea în orice mod a activității inspectorilor, precum și implicarea în activitatea inspectorilor în timpul exercitării atribuțiilor

ce se impun în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și alte acte normative.

25. Autoritățile publice, prestatorii de servicii sociale, familiile beneficiare/solicitanți de prestații de asistență socială inspectate au obligația de a pune la dispoziție inspectorilor documentația sau informația necesară și relevantă misiunii de control, conform legislației.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului
nr. 802 din 2011

Structura organizatorică a Inspectoratului Social de Stat

Conducerea – director;
Direcția inspecția prestațiilor de asistență socială;
Direcția inspecția serviciilor sociale;
Serviciul economic;
Serviciul resurse umane și comunicare cu publicul;
Personal de deservire tehnică.”

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 ianuarie 2023.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Notă informativă
pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 802/2011 cu privire instituirea
Inspecției Sociale

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect a fost elaborat în scopul implementării prevederilor **Legii nr.219/2021 cu privire la modificarea unor acte normative** (Monitorul Oficial, 2021, nr. 325-333, art.500) prin care au fost operate un șir de modificări la:

- a. **Codul Contravențional** al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare,
- b. **Legea asistenței sociale, nr. 547/2003** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42–44, art. 249), cu modificările ulterioare,
- c. **Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările ulterioare și
- d. **Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155–158, art. 541), cu modificările ulterioare,
- e. **Legea nr.129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art.593) cu modificările ulterioare.

Astfel, prin completările și modificările operate în baza Legii Nr. 219 din 16.12.2021 pentru modificarea unor acte normative:

- s-a stabilit obligația autorităților administrației publice locale de nivelul doi de a furniza Inspectoratului Social de Stat informațiile necesare pentru activitatea de control.
- s-a completat capitolul VII al Legii asistenței sociale nr. 547-XV din 25 decembrie 2003 cu un nou articol – „26¹ Controlul de stat în domeniul asistenței sociale”. Aceste completări au avut drept scop stabilirea la nivel legislativ a funcțiilor de control de stat în domeniul asistenței sociale, precum și stabilirea obiectivelor Inspectoratului Social de Stat.
- au fost instituite prevederi conform cărora nerespectarea Legii asistenței sociale atrage și răspundere contravențională, temeiurile căreia sunt reflectate în modificările la Codul Contravențional.
- s-a completat **Codul Contravențional** cu un nou articol – „327³ Încălcarea regulilor privind solicitarea asistenței sociale”. Modificările date vin să responsabilizeze structurile teritoriale de asistență socială în vederea respectării termenului de luare a deciziei, stabilirii dreptului și acordării prestațiilor sociale în condițiile prevăzute de lege, fiind stabilită mărimea sancțiunilor pentru încălcarea acestor prevederi.
- s-a stabilit, la art. 349 (alin.1¹) din **Codul Contravențional, răspunderea contravențională** pentru „împiedicarea în orice formă, de către persoanele responsabile din cadrul autorităților administrației publice centrale sau locale, de către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat, a angajaților Inspectoratului Social de Stat în exercitarea atribuțiilor de control de stat prin refuzul de a îndeplini măsurile dispuse de inspectorii în termenele stabilite de aceștia, prin refuzul de a pune la dispoziția inspectorilor toate documentele și informațiile necesare pentru realizarea acțiunilor de supraveghere, control, evaluare și monitorizare”, precum și **mărimea sancțiunilor** aplicate în acest sens.
- s-a completat **Codul Contravențional** cu un nou articol (409²) prin care se stabilesc responsabilitățile, din cadrul Inspectoratului Social de Stat, de stabilirea contravențiilor prevăzute la art. 327³ și art. 349,

precum și întocmirea proceselor verbale cu privire la contravenții și remiterea acestora spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Modificările operate țin să eficientizeze mecanismul de inspecție și control de stat în domeniul asistenței sociale, consolidarea statutului Inspectoratului Social de Stat, precum și responsabilizarea autorităților administrației publice, prestatorilor de servicii sociale de diferite forme de organizare în scopul aplicării unitare a prevederilor legale în sistemul național de asistență socială și asigurării respectării drepturilor sociale ale cetățenilor.

Inspecția Socială este autoritate a administrației publice din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, cu sediul în municipiul Chișinău, creată în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 802 din 28.10.2011 (Monitorul Oficial, 2011, nr. 187-191, art. 881), cu un efectiv limită de 25 unități de personal, inclusiv 4 unități – personal tehnic. Domeniile de inspecție sunt: stabilirea dreptului și acordarea serviciilor sociale de către prestatorii de servicii publice și privați și stabilirea dreptului și acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului, în conformitate cu Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social.

Pe parcursul anilor de activitate a Inspecției Sociale, precum și în cadrul studiilor realizate cu privire la combaterea fraudei și erorii sociale au fost depistate un șir de dificultăți și impedimente în realizarea eficientă a funcțiilor Inspecției Sociale. Printre principalele deficiențe sunt: lipsa de reacție a entităților inspectate de către Inspecția Socială, de cele mai dese ori recomandările înaintate instituțiilor inspectate fiind ignorate, lipsa mecanismului de responsabilizare a beneficiarilor de asistență socială privind declararea eronată sau incompletă a informațiilor cu privire la statut, componența familiei și venituri în cererea de acordare a asistenței sociale, încălcarea de către structura teritorială de asistență socială a termenului de luare a deciziei privind acordarea/neacordarea prestațiilor de asistență socială, refuzul unor instituții de a furniza informațiile necesare misiunilor de inspecție, precum și lipsa reglementărilor normative de competență a Inspecției Sociale de a constata contravenții, de a întocmi procese-verbale cu privire la aplicarea sancțiunilor contravenționale.

Deși, Inspecția Socială întâmpină dificultăți serioase în realizarea obiectivelor stabilite, totuși a reușit să demonstreze rezultate apreciate în ultimii săi ani de activitate, acestea fiind bazate pe analiza rezultatelor și a capacităților profesionale a personalului, căutarea permanentă a metodelor de îmbunătățire a activității operaționale a Inspecției Sociale, îmbunătățirea eficienței și eficacității acesteia.

În anul 2021, *în domeniul inspecției ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului* Inspecția evaluează concomitent cu nivelul de responsabilitate a respectării prevederilor legislației în stabilirea și acordarea dreptului la prestațiile de asistență socială, și impactul financiar al plăților ilegale a prestației. În acest scop Inspecția Socială a elaborat cu suportul experților Băncii Mondiale profilurile de risc, care sunt aplicate începând cu anul 2016 și asigură exactitatea de țintire a cazurilor cu risc de fraudă și eroare a peste 90 % din cazurile selectate pentru control. Aplicarea profilurilor de risc a dus și la creșterea eficienței activității Inspecției Sociale, prin efectuarea unor inspecții cost-eficiente. Astfel, dacă urmare activităților de inspecție în baza eșantionului simplu aleatoriu (*campanie realizată în anul 2018*), la fiecare leu cheltuit din buget a revenit aproximativ – 1,11 lei iregularități, atunci, în baza aplicării profilului de risc, la un leu utilizat în anul 2021 în buget a revenit 4,5 lei iregularități.

Valoarea cazurilor inspectate în anul 2021 (940 familii beneficiare de ajutor social și APRA) a constituit 10173,2 mii lei. Inspecția Socială a constatat că 27,8 % sau 2826,5 mii lei din această sumă a fost acordată ilegal. Concomitent s-a constatat, că ponderea cazurilor de iregularități cu impact financiar din totalul cazurilor inspectate constituie cca 63,3% în anul 2021, fiind în creștere cu trei puncte procentuale comparativ cu anul 2020. Inspecția Socială a recomandat structurilor de asistență socială întreprinderea

măsurilor necesare în vederea restituirii sumei de 2369,2 mii lei, ceea ce constituie 83,8% din suma constatată ca acordată nejustificat beneficiarilor de ajutor social și APRA.

Inspekția Socială nu are funcția de monitorizare a restituirii plăților acordate ilegal, însă pentru a analiza impactul activității sale solicită informația de la entitățile inspectate cu privire la implementarea recomandărilor din rapoartele misiunilor de inspekție. Analizând informațiile prezentate de către entități s-a constatat că rata implementării recomandării menționate mai sus în comparație cu anul 2020, este în creștere cu 8,14 puncte procentuale. Astfel, STAS au raportat că pe parcursul anului 2021 au fost restituiți în bugetul de stat 1 925 300 lei (din recomandările anului 2021 dar și din anii precedenți). Cu toate acestea, recomandările inanițate de Inspekția Socială fiind rămase în mare parte neimplementate (informație în Tabelul ce urmează):

Anul	Suma propusă spre restituire (lei)	Total restituit (lei)	<u>Mențiune</u> : Din suma totală indicată în coloana 2 au fost restituite mijloace pe parcursul în anul 2021:	Astfel, rata sumei restituite constituie
2015	561.246	211.227	1.660	37,64%
2016	1.378.201	688.289	208	49,94%
2017	1.448.744	953.929	48.525	65,85%
2018	1.239.797	812.511	92.761	65,54%
2019	1.985.979	1.236.529	113.014	62,26%
2020	2.199.596	1.152.939	1.008.436	52,42%
2021	2.369.172	660.696	660.696	27,89%
Total	11.182.735	5.716.120	1.925.300	51,12%

În domeniul inspekției serviciilor sociale pe parcursul anului 2021 au activat în mediu 3 angajați cu funcții de inspekție. Controlul aplicării prevederilor legislației cu privire la serviciile sociale a fost asigurat pentru cinci tipuri de servicii acordate copiilor, persoanelor vîrstnice și persoanelor cu dizabilități. Pentru Inspekția respectării prevederilor legislației la acordarea:

a) **serviciului de asistență parentală profesionistă** au fost efectuate **7 misiuni de inspekție**, fiind verificate dosarele personale ale 138 beneficiari (copii) și 62 dosare ale asistenților parentali profesioniști;

b) **serviciului de îngrijire socială la domiciliu** au fost efectuate **9 misiuni de inspekție**, fiind verificate dosarele personale ale 1244 beneficiari ai serviciului și 442 dosare ale angajaților;

c) **serviciului social "Asistență personală"** au fost efectuate **4 misiuni de inspekție**, fiind verificate dosarele personale ale 441 beneficiari ai serviciului și 392 dosare ale specialiștilor serviciului.

d) Monitorizarea/ evaluarea impactului misiunilor de inspekție, rezultat al implementării recomandărilor Inspekției Sociale. Au fost efectuate 2 misiuni de inspekție în scopul verificării implementării recomandărilor Inspekției Sociale privind prestarea Serviciului social "Asistență personală" fiind supuse verificării dosarele personale ale **127 beneficiari** ai serviciului și **107 dosare** ale specialiștilor serviciului.

S-au constatat încălcări care țin de asigurarea calității serviciilor și drepturilor beneficiarilor, dar și încălcări ale legislației care au un impact financiar semnificativ asupra bugetului statului, valoarea estimativă constituind în total **2141350 lei**.

Informația descrisă reflectă în mod succint activitatea Inspekției Sociale efectuată în anul 2021 de doar 11 angajați – funcționari publici, dintre care 7 funcționari publici cu funcții de inspekție. Alte unități de

personal sunt cu interdicție de a fi ocupate din cauza Moratoriului, iar funcțiile anunțate la concurs nu au fost ocupate din cauza lipsei participanților din cauza salariului mic și neatractiv.

Analizând rezultatele constatate este ușor de observat că sistemul de asistență socială se află într-un deficit intolerant de capacitate profesională și responsabilitate atât în stabilirea cât și la acordarea dreptului la servicii sociale, ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului.

Elementele menționate condiționează indirect prestarea serviciilor de o calitate scăzută din partea angajaților din domeniul asistenței sociale pentru cetățeni, afectează direcționarea asistenței sociale, finanțate din bugetul de stat, către cele mai defavorizate familii și contribuie la diminuarea încrederii cetățenilor față de sistem și echitatea socială.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În contextul celor elucidate mai sus urmează a fi operate modificări la Hotărârea Guvernului nr. 802/2011 cu privire la instituirea Inspecției Sociale (Monitorul Oficial, 2011, nr. 187-191, art. 881).

1. Inspecția Socială se redenumeste în Inspectoratul Social de Stat în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale;

2. În legătură cu extinderea funcțională a Inspectoratului pentru asigurarea Controlului de stat în domeniul asistenței sociale prevăzute în

- a. Art.327³,349,409² din Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare,
- b. Art. 12,13,14, și Capitolul VII, art. 26, 26¹ din Legea asistenței sociale, nr. 547/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42–44, art. 249), cu modificările ulterioare,
- c. Art.17 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările ulterioare și
- d. Art. 8, 21,22 din Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155–158, art. 541), cu modificările ulterioare.
- e. Art. 13, 28 din Legea nr.129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art.593) cu modificările ulterioare,

Se propune modificarea structurii organizatorice a Inspectoratului Social de Stat după cum urmează:

- 1) Conducerea - Director – 1;
- 2) Direcția inspecția prestațiilor de asistență socială – 8;
- 3) Direcția inspecția serviciilor sociale – 8;
- 4) Serviciul economic – 2;
- 5) Serviciul resurse umane și comunicare cu publicul – 2;
- 6) Personal de deservire tehnică (un administrator principal: baze de date, rețea de calculatoare, sisteme informatice) și personal auxiliar (trei șoferi)-4.

Serviciul juridic se lichidează prin transferul unei unități din care este formată subdiviziunea în Direcția inspecția serviciilor sociale. Funcțiile și atribuțiile Serviciului Juridic se transmit direcțiilor pe domenii de competență ale ISS.

Totodată subliniem faptul că organizarea structurală va cuprinde un efectiv limită de 25 unități, dintre care 4 unități de deservire tehnică/șoferi.

Domeniile de control ale Inspectoratului Social de Stat au fost suplimentate cu:

- stabilirea dreptului și acordarea compensației pentru serviciile de transport persoanelor cu dizabilități, conform Hotărîrii nr. 1413/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport, precum și eliberarea de către structurile teritoriale de asistență socială a documentelor care confirmă dreptul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm³ inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Hotărîrii nr. 474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinației specială.

Menționăm că, se permite conducerea mijloacelor de transport menționate, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, în condițiile stabilite (HG 474/2016). Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități de către alte persoane decît cele menționate mai sus și fără respectarea condițiilor stabilite, pe perioada aflării acestora în posesia și folosința persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, se sancționează conform legislației.

Conform datelor statistice prezentate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în numărul unităților de transport importate cu aplicarea facilităților fiscale și vamale menționate a crescut de la 87 în 2019 la 1163 în anul 2021, ceea ce constituie o creștere cu 92,5 puncte procentuale. Acesta situație se explică ca impact stabilit la acordarea facilităților fiscale și vamale pentru importul de transport pentru persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor, ca urmare a modificărilor operate în anul 2019 la ***Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016***, prin creșterea semnificativă în ultimii doi ani (2020 și 2021) a solicitărilor persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor de renunțare la compensațiile specificate la art. 49 din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

- stabilirea dreptului și acordarea compensației pentru achitarea facturilor la energie, conform prevederilor Legii nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice și Hotărîrii Guvernului nr. 704 din 2022 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie.
- Stabilirea dreptului și plata indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 132/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri.
- stabilirea dreptului și plata indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesionistă și casă de copii de tip familial conform prevederilor Hotărîrii nr. 1278/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la tipurile, cuantumul și condițiile specifice de acordare a indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesionistă și casă de copii de tip familial, modificarea și abrogarea unor hotărîri ale Guvernului.
- stabilirea dreptului și plata indemnizațiilor zilnice pentru copii conform prevederilor Hotărîrii nr. 378/2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii.

<p>Necesitatea includerii acestor compartimente în domeniile de competență ale Inspectoratului Social de Stat se justifică prin consolidarea și aplicarea măsurilor de control și prevenire a riscurilor de fraudă și corupție în domeniul asistenței sociale.</p>
<p>5. Fundamentarea economic-financiară</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, proiectul a fost coordonat prealabil cu Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor. Recomandările au fost integrate în proiectul actului normativ.</p> <p>Pentru asigurarea capacității de funcționare în conformitate cu atribuțiile stabilite ISS, MF va exclude moratoriu asupra 8 unități de personal din componența Inspecției Sociale. În acest scop va fi necesar alocarea din bugetul de stat pentru anul 2023 a circa 1 000,0 mii lei .</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p> <p>Proiectul de hotărâre Guvernului nu prevede abrogarea actelor normative.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p> <p>Anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe situl particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages*/8877.</p> <p>În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul și nota informativă au fost plasate pe platforma guvernamentală https://particip.gov.md/ro/document/stages*/9712.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p> <p>Observațiile și propunerile CNA au fost luate în considerare.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate.</p> <p>Nu se aplică.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p> <p>Observațiile și propunerile Ministerului Justiției au fost luate în considerare.</p>

MINISTRU

Marcel SPATARI